

ÚVOD 3

Z HLÁSKOSLOVIA A PRAVOPISU 6

Hlásky a písmená 6

ROZDELENIE HLÁSOK 6

Samohlásky 6

Spoluhlásky 7

PÍSANIE SAMOHLÁSOK A DVOJHLÁSOK 8

Písanie *i - í - y - ý* 8

Mäkké *i* a tvrdé *y* v koreni domácich slov 8

Tvrde *y* a mäkké *i* v odvodzovacích príponách domácich slov 17

Mäkké *i* a tvrdé *y* v koreni cudzích slov 17

Mäkké *i* a tvrdé *y* v predponách cudzích slov 18

Mäkké *i* a tvrdé *y* v príponách cudzích slov 19

Výslovnosť a používanie samohlásky *ä* 19

Dlhá samohláska *é* 20

Dlhá samohláska *ó* 21

Dvojhlásky *ia, ie, iu* 21

Skupiny *ia, ie, iu* v cudzích slovách 23

Skupiny *ja, je, ju* 24

Dvojhláska *ô* 24

Pravidlo o rytmickej krátení 25

Výnimky z pravidla o rytmickej krátení 27

Dĺžka (kvantita) v odvodených slovách 29

Podstatné mená s príponou *-tel'* 29

Podstatné mená na *-č* 30

Podstatné mená na *-ár, -iar* 30

Podstatné mená s príponami *-ík, -ník* 31

Dĺžka (kvantita) v ženských podstatných menách odvodených (prechýlených) z mužských mien 32

Dĺžka v prídavných menách na *-cí* a v činných prídavných prítomných 32

Dĺžka (kvantita) v cudzích slovách 34

Dĺžka (kvantita) v základe cudzích slov 34

Dĺžka (kvantita) v základe cudzích slov pri odvodzovaní 35

PÍSANIE SPOLUHLÁSOK 37

Písanie spoluhlások *d', t', ň, l'* pred *e, i, í, ia, ie, iu* 37

Používanie a výslovnosť *l'* 38

Podstatné mená s príponami *-áň, -úň, -oň, -ôň* 42

VÝSLOVNOSŤ A PÍSANIE SPOLUHLÁSOK V SUSEDSTVE INÝCH SPOLUHLÁSOK 43

Spodobovanie spoluhlások 43

Písanie predpony *s-, z-/zo-* 46

Výslovnosť a písanie spoluhlásky *v* 47

Zdvojené spoluhlásky a ich zjednodušovanie 48

Pravopis a výslovnosť spoluhlások pred príponami *-ský, -stvo* 50

Názvy jazykov 52

Výslovnosť a písanie niektorých spoluhláskových skupín 53

Rozdeľovanie slov 53

Rozdeľovanie zložených slov a slov s predponou 53

Rozdeľovanie jednoduchých slov a slov s príponou 54

PÍSANIE VEĽKÝCH PÍSMEN 55

Z TVORENIA SLOV 66

Ženské podstatné mená s príponami *-eň, -áreň (-iareň), -ňa, -ovňa* 66

Tvorenie daktorých ženských mien od mužských (prechyľovanie) 66

Ženské priezviská 68

Prídavné mená na *-ný, -ový, -ský* 69

Prídavné mená na *-lý, -(k)astý, -avý* 70

Tvorenie zdrobnených prídavných mien a prísloviak 70

Z TVAROSLOVIA 73

ZO SKLOŇOVANIA PODSTATNÝCH MIEN 73

Podstatné mená mužského rodu 73

Vzory *chlap* a *hrdina* 73

Neživotné mužské podstatné mená 77

Vzory *dub* a *stroj* 77

Podstatné mená ženského rodu 83

Podstatné mená zakončené samohláskou 83

Vzory *žena* a *ulica* 83

Druhý pád vzorov *žena, ulica, mesto, srdce* 84

Ženské podstatné mená zakončené spoluhláskou 88

Vzory *dlaň* a *kosť* 88

Nepravidelné skloňovanie ženských mien 89

Podstatné mená stredného rodu 90

Vzor *mesto* 90

Vzor *srdce* 91

Vzor *vysvedčenie* 91

Vzor *dievča* 92

Z PÍSANIA A SKLOŇOVANIA CUDZÍCH SLOV 93

- Písanie cudzích slov 93
- Slová písané poslovenčeným pravopisom 93
- Zo skloňovania cudzích slov 96

ZO SKLOŇOVANIA PRÍDAVNÝCH MIEN 101

- Vzor *pekný, -á, -é* 101
- Vzor *cudzí, -ia, -ie* 102
- Druhovú privlastňovacie prídavné mená vzoru *páví, -ia, -ie* 102
- Osobné (individuálne) privlastňovacie prídavné mená vzoru *otcov, -a, -o (matkin, -a, -o)* 103
- Stupňovanie prídavných mien 104

ZO SKLOŇOVANIA ZÁMEN 106

- Osobné zámená *ja, ty, my, vy* a zvrtné *sa* 106
- Zámená *on, ona, ono* 106
- Skloňovanie ukazovacích zámen *ten, tá, to* 107
- Skloňovanie zámena *onen, oná, ono* 108
- Skloňovanie zámena *sám, sama, samo* 109
- Zámená *môj, tvoj, svoj, náš, váš* 110
- Skloňovanie iných zámen 111

ZO SKLOŇOVANIA A POUŽÍVANIA ČÍSLOVIEK 111

- Číslovka *jeden, jedna, jedno* 111
- Skloňovanie čísloviek *dva, tri, štyri* 111
- Skloňovanie čísloviek od *päť* vyššie 112
- Zložené číslovky *dvadsaťjeden, dvadsaťdva...* 112
- Číslovky *sto, tisíc, milión, miliarda* 113
- Neurčité číslovky 114
- Podielové číslovky 114
- Skupinové číslovky 115
- Radové číslovky 115
- Násobné číslovky 116
- Zlomky 116

Z ČASOVANIA SLOVIES 116

- Vzory časovania 116
- Prítomný čas (prítomník) 117
- Rozkazovací spôsob 119
- Prechodník 120
- Činné prídavné prítomné a minulé 120
- Minulý čas daktorých sloviess 121
- Trpné prídavné 121
- Pravopis opakovacích sloviess 122
- Tvorenie nedokonavého vidu v predponových slovesách 123

PRÍSLOVKY 126

- Tvorenie prísloviess 126

- I. Príslovky z prídavných mien 126
II. Príslovky z predložkových pádov 128

PREDLOŽKY 130

- Utvorenosť a písanie predložiek 130
Vokalizovanie predložiek 130
Opakovanie predložiek 131

SPOJKY 132

- Utvorenosť a písanie spojok 132
Jednočlenné a viacčlenné spojky 133
Poloha spojok 133
Zastarávanie spojok 134

ČASTICE 134

CITOSLOVCIA 135

ZO SKLADBY 136

- Spájanie predložiek s pádmi 136
Daktoré druhotné predložky 137
Používanie daktorých predložiek 138
Prvotné predložky 138
Druhotné predložky 139
Menný prísudok v 1. a v 7. páde 140
Vykanie 143
Používanie daktorých spojok 143

ROZDEĽOVACIE ZNAMENKA 144

- Bodka 145
Výkričník 146
Otáznik 146
Čiarka 147
Všeobecné pravidlá 147
I. Čiarka v jednoduchej vete 147
II. Čiarka v súvetí 151
Bodkočiarka 153
Dvojbodka 153
Úvodzovky 154
Pomlčka 155
Spojovník 156
Tri bodky 157
Zátvorky 158
Dvojaké rozdeľovacie znamienka 158
Zátvorky a iné rozdeľovacie znamienka 158
Úvodzovky a iné rozdeľovacie znamienka 159

- Hlavné zásady prepisu z azbuky do latinky 160

PRAVOPISNÝ A GRAMATICKÝ SLOVNÍK 163

SKRATKY 574